

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ 17 พ.ย.2539 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ชั้นปีที่ 1 ซึ่งมีจำนวนคณะที่จัดทำการสอน 7 คณะ จำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 68,948 คน(สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล มหาวิทยาลัยรามคำแหง) (7 คณะ ประกอบด้วย นิติศาสตร์/บริหารธุรกิจ/มนุษยศาสตร์/ศึกษาศาสตร์/วิทยาศาสตร์/รัฐศาสตร์/เศรษฐศาสตร์)

กลุ่มตัวอย่าง

เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) คือจากจำนวนประชากรทั้งหมด 68,948 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ดังนี้

$$n = N / (1 + Ne^2)$$

โดยกำหนด

$$N = 68,948$$

$$e = 0.05$$

จากสูตรข้างต้นได้จำนวนตัวอย่าง 398 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ไว้ไม่ต่ำกว่า 398 คน

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมดแบ่งออกเป็นคณะต่าง ๆ 7 คณะ เลือกกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละคณะในจำนวนเท่า ๆ กันดังนี้

คณะนิติศาสตร์	60 คน
คณะบริหารธุรกิจ	60 คน
คณะมนุษยศาสตร์	60 คน
คณะศึกษาศาสตร์	60 คน
คณะวิทยาศาสตร์	59 คน
คณะรัฐศาสตร์	60 คน
คณะเศรษฐศาสตร์	60 คน
รวมทั้งสิ้น	419 คน

2. จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละคณะ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามเพศในอัตราส่วนเท่า ๆ กันของนักศึกษาในแต่ละคณะ

3. เก็บตัวอย่างในแต่ละคณะที่กำหนดไว้ให้ได้ตามจำนวนที่ต้องการ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรในการวิจัยแจกแจงตามสมมติฐาน ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ ลักษณะทางประชากร

ตัวแปรตาม การเปิดรับสื่อในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับความรู้ในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนักศึกษา

- ตัวแปรตาม พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- สมมติฐานที่ 8** ความรู้ในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนักศึกษา
- ตัวแปรอิสระ ความรู้ในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ตัวแปรตาม ทัศนคติในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- สมมติฐานที่ 9** ความรู้ในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนักศึกษา
- ตัวแปรอิสระ ความรู้ในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ตัวแปรตาม พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- สมมติฐานที่ 10** ทัศนคติในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนักศึกษา
- ตัวแปรอิสระ ทัศนคติในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ตัวแปรตาม พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้วิธีการสร้างแบบสอบถามซึ่งได้จากการค้นคว้าและดัดแปลงมาจากแนวความคิดและงานวิจัยที่ใกล้เคียง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครอบคลุมมากที่สุด โดยจัดลำดับเนื้อหาออกเป็น 5 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ภูมิลำเนาเดิม สาขาวิชาที่เรียน(ระดับมัธยมปลาย และอุดมศึกษา) อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร จำนวน 4 ข้อ

การทดสอบเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับนักศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 30 ชุด เพื่อทดสอบว่าคำถามแต่ละข้อในแต่ละตอนของ
แบบสอบถามสามารถที่จะสื่อความหมายได้ตรงตามที่ผู้วิจัยต้องการหรือไม่ ภาษามีความ
ยากง่ายและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างหรือไม่

ความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

ในการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability)
ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณา ปรับปรุง แก้ไข ก่อนนำออก
ไปทดลองใช้ (Pretest) กับกลุ่มนักศึกษา เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของเนื้อหา ความ
ยากง่าย ความเข้าใจของภาษาที่ใช้ ตลอดจนความเป็นไปได้ของคำตอบ และนำข้อมูลที่ได้
ไปหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาช (Cronbach's
Coefficient Alpha) ดังนี้

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right]$$

เมื่อ n = จำนวนข้อ

s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

จากผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พบว่า

ความรู้ (12 ข้อ) ค่าความเชื่อมั่น = 0.7577

ทัศนคติ (12 ข้อ) ค่าความเชื่อมั่น = 0.8333

ซึ่งแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และนำออกเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจำนวน 10 คนที่ผ่านการอบรมแล้ว ออกเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้โดยให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน

เกณฑ์การให้คะแนน

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัย ได้ตั้งเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดตัวแปรไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ (สื่อทุกประเภทที่ระบุ) ในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยวัดจากความบ่อยครั้ง

มากที่สุด	= 5 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด
มาก	= 4 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาก

ปานกลาง	= 3 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับสื่อเกี่ยวกับ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรปานกลาง
น้อย	= 2 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับสื่อเกี่ยวกับ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรน้อย
น้อยที่สุด	= 1 คะแนน	มีความสนใจเปิดรับสื่อเกี่ยวกับ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรน้อยที่สุด

แล้วนำมาจัดระดับค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนระหว่าง 1.00-1.50	ระดับการเปิดรับสื่อต่ำมาก
คะแนนระหว่าง 1.51-2.50	ระดับการเปิดรับสื่อต่ำ
คะแนนระหว่าง 2.51-3.50	ระดับการเปิดรับสื่อปานกลาง
คะแนนระหว่าง 3.51-4.50	ระดับการเปิดรับสื่อสูง
คะแนนระหว่าง 4.51-5.00	ระดับการเปิดรับสื่อสูงมาก

2. ความรู้ในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

วัดจากความรู้ในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน

12 ข้อ ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดให้ 0 คะแนน

แล้วนำมาจัดระดับความรู้เป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาจากคะแนนเป็นร้อยละคือ

คะแนนระหว่างร้อยละ 0-20	ระดับต่ำมาก
คะแนนระหว่างร้อยละ 21-40	ระดับต่ำ
คะแนนระหว่างร้อยละ 41-60	ระดับปานกลาง
คะแนนระหว่างร้อยละ 61-80	ระดับสูง
คะแนนระหว่างร้อยละ 81-100	ระดับสูงมาก

3. ทศนคติในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

วัดจากทศนคติในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 12 ข้อ ในแต่ละข้อจะให้คะแนนเป็นแบบประเมินค่า Likert Scale 5 ระดับ ดังนี้

	<u>ทศนคติทางบวก</u>	<u>ทศนคติทางลบ</u>
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน

แล้วนำมาจัดระดับค่าคะแนนเฉลี่ย (จาก 12 ข้อ) เป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนระหว่าง	1.00-1.50	ระดับต่ำมากหรือทศนคติที่ไม่ดีมาก
คะแนนระหว่าง	1.51-2.50	ระดับต่ำหรือทศนคติที่ไม่ดี
คะแนนระหว่าง	2.51-3.50	ระดับปานกลางหรือทศนคติเป็นกลาง
คะแนนระหว่าง	3.51-4.50	ระดับสูงหรือทศนคติดี
คะแนนระหว่าง	4.51-5.00	ระดับสูงมากหรือทศนคติดีมาก

4. พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

วัดจากพฤติกรรมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในแต่ละข้อ ถ้าตอบว่า "ไปใช้สิทธิ" ให้ 1 คะแนน ถ้าตอบว่า "ไม่ได้ไปใช้สิทธิ" ให้ 0

แล้วนำมาจัดระดับพฤติกรรมเป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาจากคะแนนเป็นร้อยละ คือ

คะแนนระหว่างร้อยละ	0-20	ระดับต่ำมาก
คะแนนระหว่างร้อยละ	21-40	ระดับต่ำ
คะแนนระหว่างร้อยละ	41-60	ระดับปานกลาง
คะแนนระหว่างร้อยละ	61-80	ระดับสูง
คะแนนระหว่างร้อยละ	81-100	ระดับสูงมาก

การวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องแล้วลงรหัส (Coding) จากนั้นบันทึกข้อมูลลงแผ่น Disk และนำไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSx เพื่อดำเนินหาค่าสถิติที่ต้องการ จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมายที่ได้จากการประมวลผลข้อมูล สรุปผลการวิจัย และทำรายงานการวิจัย

ในการคำนวณ มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. แบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Discriptive Method) ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการนำเสนอข้อมูลโดยตาราง เพื่ออธิบายข้อมูลทางประชากร การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2. แบบการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

- t-test เพื่อเปรียบเทียบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม

- One-Way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากร มากกว่า 2 กลุ่ม และใช้สถิติของเชฟเฟ่ (Scheffe') เพื่อหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากรเป็นรายคู่

- Pearson's Product Moment Correlation Coefficient เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปร